

ВПЛИВ ДИДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДГОТОВКУ БУХГАЛТЕРІВ ТА АУДИТОРІВ

Інтенсивні процеси цифровізації світової економіки зумовили не обхідність розробки стратегічного документу «Цифрової адженди 2020», яка визначає першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року, і на основі положень якої Кабінетом міністрів України схвалено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки (далі – Концепція), а також затверджено План заходів по її реалізації [1]. Таке рішення є співзвучним прийнятій Європейським Союзом стратегії Єдиного цифрового ринку (Digital Single Market), до якої Україна має намір активно приєднатися. За оцінками експертів реалізація Стратегії Єдиного цифрового ринку може принести об'єднаній Європі додатково 415 мільярдів євро щорічно.

Виконання в Україні прийнятої Концепції передбачає необхідність здійснення в епоху digital конкретних перетворень практично в усіх секторах економіки на основі застосування сучасних цифрових технологій, у тому числі й у сфері освіти, зокрема за спеціальністю «Облік і оподаткування». Лише такий підхід забезпечить належний рівень конкурентоздатності.

На отримання сучасних цифрових навиків спрямовано започаткування в КНЕУ нової спеціалізації підготовки студентів «Диджитал-облік», які мають бути повністю адаптованими до зовнішніх умов майбутньої професійної діяльності та відповідати світовим трендам. Це зумовлено вимогою роботодавців наявності у їх персоналу компетентностей ведення цифрового бізнесу і якісної обробки великих масивів даних.

Дослідження АССА [2] доводять, що у найближчі 3-10 років на професію бухгалтера та аудитора найбільший вплив будуть мати розвиток інтелектуальних автоматизованих систем обліку, хмарні технології, гармонізація бухгалтерських та бізнес-стандартів, аналіз даних та нова методологія аналізу.

Проявами диджиталізації, що мають безпосередній вплив на облік, аналіз та аудит, наприклад, є такі: застосування електронних рахунків; хмарних технологій; інтернет-комерція, електронні закупівлі; електронні гроші, блокчейн, криптовалюта; штучний інтелект; ІТ або інтернет речей (що є мережею пов'язаних через інтернет об'єктів, які здатні збирати дані та обмінюватися даними, які надходять із вбудованих сервісів навіть без участі людини; прогнозується, що до 2020 року буде підключено 50 мільярдів пристроїв); робота з Bigdata, у тому числі використання структурованих та неструктурованих даних; необхідність дотримання вимог кібер-безпеки і

захисту інформації.

Все це свідчить, що більш цінними стають не самі дані (інформація), що генеруються різноманітними системами, у тому числі системами обліку та контролю, а вміння ефективно працювати з цими даними (накопичувати, систематизувати, узагальнювати, аналізувати, оперативно передавати, прогнозувати, створювати та коригувати алгоритми програм автоматизації процесів обліку, контролю та аналізу і т.д. Такий підхід забезпечить максимальну конкурентоздатність бізнесу та фахівців, які у ньому працюють, формування нової парадигми «інтелектуального» обліку та аудиту.

З огляду на зазначене, запровадження навчання студентів за новою спеціалізацією «Диджитал-облік» має своєю метою на основі поглиблення традиційних професійних компетентностей бухгалтера і аудитора надати додаткові можливості реалізувати новітні теоретичні знання та практичні навички в умовах цифрової економіки. Тому у навчальний план, для прикладу, включено такі нові дисципліни: «Програмування систем обліку та оподаткування»; «Інтегровані інформаційні системи в обліку і оподаткуванні»; «Digital-аудит»; «Звітність підприємств в умовах цифрової економіки»; «Цифрова економіка»; «Інтелектуальний аналіз даних в обліку та аудиті» та низку інших. Таким чином забезпечується синергія компетентностей програміста, бухгалтера, аналітика та аудитора у одному фахівці.

Набуті унікальні знання та навички дадуть можливість випускникам займати такі сучасні посади, як диджитал-директор, диджитал-аналітик, бухгалтер-програміст, мережевий бухгалтер, аудитор комп'ютерних систем (диджитал-аудитор) та ін.

Якісно здійснити університетську підготовку таких спеціалістів можливо лише за тісної взаємодії з професійними організаціями, бізнес-структурами та роботодавцями, розробниками спеціалізованих програмних продуктів для обліковців, аудиторів, податківців та аналітиків.

Облік і аудит в умовах диджиталізації потребують також ґрунтовних наукових досліджень та розвитку практичних підходів їх реалізації. Для прикладу, щодо аудиту, відповідного перегляду вимагає підхід до оцінювання аудиторських ризиків (з урахуванням нових диджитал-чинників впливу розробки спеціальних аудиторських процедур тестування цифрових даних із застосуванням новітніх диджитал-технологій), перегляд концепції забезпечення достовірності аналітичних даних, отриманих на основі застосування штучного інтелекту та спеціалізованих програмних продуктів (нагальним є створення нового аудиторського інструментарію тестування комп'ютерних систем клієнтів) і т.д. Лише цілісний комплекс наукових, освітнянських та практичних заходів дозволить забезпечити підготовку фахівців з обліку і аудиту нової генерації в умовах активного застосування диджитал-технологій.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. Розпорядження Кабінету міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р // Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>

2. *Professional accountants – the future: Drivers of change and future skills* // *Електронний ресурс*. Режим доступу: <https://www.accaglobal.com/content/dam/members-beta/images/campaigns/pa-tf/pi-professional-accountants-the-future.pdf>

УДК 657:004

П'ятничук І. Д.,
к.е.н., асистент кафедри управління
та бізнес-адміністрування,
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет ім. Василя Стефаника»,
Марків М. М.
к.е.н., кафедра міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту,
Івано-Франківський навчально-науковий
інститут менеджменту Тернопільського
національного економічного університету

DIGITAL TECHNOLOGIES IN ACCOUNTING

Сучасні умови господарювання підприємств характеризуються динамічністю бізнес-середовища, загостренням конкурентної боротьби та підвищенням вимог менеджменту до інформації, яка формується в обліковій системі підприємства. Така ситуація сприяє активному розвитку цифрових технологій, які стають невід'ємними інструментами сучасних менеджерів для прийняття обґрунтованих рішень в умовах реалізації концепції сталого розвитку.

Цифрова трансформація суб'єктів господарювання відбувається не тільки в його основних, операційних бізнес-процесах (які пов'язані із створенням доданої вартості), але і в управлінських, таких як управління: закупівлями, людськими ресурсами та фінансами. Це також зумовлює зміни у процесі формування обліково-аналітичної інформації, необхідної менеджерам для забезпечення ефективного управління підприємством.

Традиційною є думка, що «бухгалтерський облік є мовою бізнесу». Однак, еволюціонуючи цифрові технології інтегруються з бухгалтерським обліком, що зумовлює зміни в роботі облікових служб.

Встановлено, що digital технології в обліку передбачають, перш за все, формування, подання та передачу фінансової інформації у електронному вигляді. Розвиток цифрових технологій підвищив можливості бухгалтера щодо інтерпретації даних та формування управлінської звітності швидше, ефективніше та оперативніше, ніж будь-коли раніше.

У результаті проведеного дослідження визначено, що цифрові технології, які сприяють підвищенню продуктивності праці облікових служб, можуть бути згруповані у чотири основні категорії. Це електронний бізнес, хмарні середовища, системи управління ресурсами підприємств (ERP) та вдосконалення цифрових технологій [1; 2].